

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет сценічного мистецтва

Кафедра іноземних мов

**Силабус
навчальної дисципліни**

АНГЛІЙСЬКА МОВА: АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО

галузь знань **03 Гуманітарні науки**

спеціальність **034 Культурологія**

освітньо-
наукова
програма **КУЛЬТУРОЛОГІЯ**

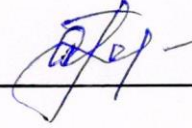
рівень вищої освіти **третій (освітньо-науковий)**

Силабус склала:
доктор педагогічних наук, професор
Гончар Олена Валентинівна

Мова викладання: англійська, українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол № 2 від «30» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри іноземних мов,
кандидат психологічних наук, доцент Аліна БОРИСОВА

Силабус затверджено на засіданні ради факультету культурології
Протокол від № 2 від “30” серпня 2021 року

Голова ради факультету Олександр КРАВЧЕНКО

Гарант освітньо-наукової програми Костянтин КИСЛЮК

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Англійська мова: академічне письмо
2	Викладач	Гончар Олена Валентинівна
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	olena_honchar@xdak.ukr.education ¹
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
5	Рік підготовки	2
6	Семестр	3
7	Лекції (год.)	4
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	36
9	Самостійна робота (год.)	80
10	Індивідуальна робота (год.)	—
11	Кількість кредитів	4
12	Загальна кількість годин	120
13	Види поточного контролю	поточне опитування, контрольні тестування, доповідь за презентаціями, контрольні роботи
14	Вид підсумкового контролю	екзамен

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Навчальна дисципліна «Англійська мова: академічне письмо» покликана допомогти здобувачам вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти сформувати комплекс необхідних у практичній професійній діяльності практичних навичок щодо використання англійської мови в науковому дискурсі. Вивчення дисципліни «Англійська мова: академічне письмо» формує навички англомовної наукової письмової комунікації, знайомить з особливостями наукового стилю мовлення та спрямоване на розвиток культури мовлення й мислення особистості. Зміст дисципліни має на меті сформувати мовну особистість дослідника, обізнану з культурою писемного наукового мовлення іноземною мовою, яка повною мірою використовує набуті знання, уміння й навички.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

«Англійська мова: академічне письмо» як навчальна дисципліна функціонує й розвивається у нерозривному зв'язку як із дисциплінами циклу загальної та мовної підготовки («Іноземна мова в науковій комунікації», «Філософія: теорія та методологія пізнання», «Культурологія», «Організація та методика НДР»), так і з фаховими дисциплінами, зокрема «Управління науковими проектами...». Набуті під час її вивчення компетентності є корисними для участі в «Дослідницькому семінарі», проходження науково-педагогічної практики, написання дисертації.

У процесі занять здобувачі вищої освіти підвищують рівень знань з сучасного наукового мовлення англійською мовою, збагачують мовленнєвий запас англійськими спеціальними термінами, покращують рівень грамотності, культуру писемного наукового спілкування. Складовою частиною курсу є самостійне опрацювання відповідної іноземної наукової літератури, спрямованої на розвиток навичок анотування, реферування та редагування наукових текстів різних жанрів.

2.3. Метою дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями

¹ КУРС ВИКЛАДАЄТЬСЯ ДИСТАНЦІЙНО ЧЕРЕЗ ВІДПОВІДНИЙ CLASSROOM у GOOGLE SUITE У СИНХРОННОМУ РЕЖИМІ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ.

функціонування та вживання англійської мови в академічному контексті оволодіння ключовими компетентностями академічної грамотності, які дозволять оцінювати інформаційні ресурси, відбирати й трансформувати інформацію, створювати власний інтелектуальний продукт; формування у здобувачів ступеню вищої освіти необхідної комунікативної спроможності в сферах ділового, професійно спрямованого та наукового письмового спілкування, навичок практичного володіння англійською мовою в різних видах мовленнєвої діяльності (насамперед писемною) в обсязі тематики, що обумовлена дослідницькими потребами молодого фахівця-науковця; оволодіння найсучаснішою фаховою інформацією через іноземні джерела; формування здатності розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі наукового (ділового, фахового) спілкування та перекладу в процесі професійної наукової діяльності, які забезпечують успішне володіння іншомовною комунікативною компетентністю.

2.4. Завданнями вивчення дисципліни є: практична підготовка з іноземної мови (англійської) молодих науковців для формування навичок усного та писемного мовлення у сфері наукового фахового спілкування; науково обґрунтувати поняття академічної іноземної мови; навчити реферувати та анотувати наукові статті англійською мовою, презентувати результати свого дослідження англійською мовою з формулюванням відповідних висновків, вести наукове листування англійською мовою, удосконалити комунікативні уміння, долучити молодих до практики розробки наукових проєктів. Молоді науковці повинні засвоїти особливості жанру наукової (академічної) комунікації; здобути практичні навички усного і писемного наукового мовлення, досвід збирання і вивчення фактів, досвід роботи з фаховими текстами, самостійного пошуку й опрацювання джерел, досвід виконання індивідуальних завдань і групових проєктів.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Професійні компетентності:

ФК2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та мовами країн ЄС, глибоке розуміння наукових текстів, написаних іноземними мовами за напрямом досліджень.

ФК5. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

ФК8. Здатність до формування системного наукового світогляду, загальнокультурного кругозору, соціальних компетентностей, необхідних для здійснення ефективної науково-педагогічної діяльності.

2.6. Результати навчання

Результати вивчення даної освітньої компоненти деталізують такі програмні результати навчання:

ПРН2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми культурології державною й іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

ПРН5. Володіти категоріальним апаратом сучасної культурології, вміти формулювати результати власних досліджень відповідно до академічних критеріїв та адаптувати їх до освітніх потреб та практичної реалізації.

ПРН9. Здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених здобувачам вищої освіти критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу

здобувача вищої освіти; у випадку невідпрацювання здобувачем вищої освіти усіх передбачених занять до іспиту він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання здобувач вищої освіти та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході практичних занять, на контрольних роботах та на іспиті.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, рефератах під час складання екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, здобувач вищої освіти втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі іспиту — здобувач вищої освіти отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання:

<https://zakonodavstvo.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_kpad18.pdf

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами.

4. Програма навчальної дисципліни

Тематика курсу					
Тема, план лекції та зміст практичного заняття	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Академічна культура та академічна доброчесність. Academic culture and academic honesty. Intellectual property and its infringement. Copyright. Principles of academic integrity. The main manifestations of academic dishonesty. Documentation of the KhSAC on the policy of academic integrity.	Лекція Практичне заняття	1, 2, 3, 4, 6, 8, 12,13	2 2	5 балів	
Тема 2. Академічне письмо як різновид наукової комунікації Academic writing as a kind of scientific communication Scientific style, scientific text, academic communication, academic writing: integral and differential. The main characteristics of the scientific style of speech (functions, background, their genres). Language tools of scientific style. Genres of academic writing: primary and secondary.	Лекція Практичне заняття	1, 2, 10, 11. 12, 13	2 2	5 балів	

Тема 3. Характеристики наукового тексту Characteristics of a scientific text Scientific knowledge as a specific content of a scientific text. Informativeness, articulation, coherence, linear sequence, integrity, prospecting, modality, completeness as the main categorical features of the academic text. Basic properties of scientific knowledge. Modeling of scientific knowledge.	Практичне заняття	1, 2, 7, 9,10, 11. 12, 13	4	10 балів	
Тема 4. Види академічних текстів. Types of academic texts. Representational and argumentative forms of speech in academic communication, their types and features.	Практичне заняття	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9,10, 13	6	10 балів	
Тема 5. Структура академічного тексту. The structure of the academic text. A paragraph as a structural element of an academic text and a means of realizing the categories of	Практичне заняття	3, 5, 7, 9,10, 13	6	10 балів	
coherence and integrity. Paragraph structure. The role of the first sentence in the paragraph. Logical and semantic analysis of sentence and paragraph construction. Types of sentence connections in a paragraph. Expediency / inexpediency of using lexical repetitions. Ways and means to achieve accuracy, consistency, clarity. Analysis and synthesis of material.					

Тема 6. Інтертекстуальність академічного тексту. Бібліографічний опис джерела Intertextuality of academic text. Bibliographic description of the source. The concept of your own / someone else's text. Varieties of compression of the academic text. Annotation. Abstracting. Thesis. Annotation. Grouping sources. Systematization of material. Translation, paraphrasing, compilation and plagiarism. References, re-references and citations, citations, self-citations: expediency, motivation, argumentation, correctness. Quotes. Calling. Bibliographic search. Registration of the bibliographic description of a source.	Практичне заняття	1, 2, 5, 7, 9,10, 11. 12	8	10 балів	
Тема 7. Академічний текст як об'єкт редагування. Academic text as an object of editing. Types of editing of the academic text. Proofreading. Edit-reduction. Editing. Editing-processing. Fact in the academic text. Checking the actual material. Checking the logic of presentation and composition of a scientific text. Adherence to the psychological principles of creating an academic text.	Практичне заняття	1, 2, 5, 7, 9, 10, 11. 12, 13	8	10 балів	
Разом підсумковий контроль (іспит)			40	60	

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття № 1

Тема: «Академічна культура та академічна доброчесність»

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 8, 12,13.

Практичне заняття № 2

Тема: «Академічне письмо як різновид наукової комунікації»

Література: 1, 2, 10, 11. 12, 13.

Практичне заняття № 3и(4 год.)

Тема: «Характеристики наукового тексту»

Література: 1, 2, 7, 9,10, 11. 12, 13.

Практичне заняття №4 (6 год.)**Тема: «Види академічних текстів»**

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9,10, 13.

Практичне заняття № 5 (6 год.)**Тема: «Структура академічного тексту»**

Література: 3, 5, 7, 9,10, 13.

Практичне заняття №6 (8 год.)**Тема: «Інтертекстуальність академічного тексту. Бібліографічний опис джерела»**

Література: 1, 2, 5, 7, 9,10, 11. 12

Практичне заняття №7 (8 год.)**Тема: «Академічний текст як об'єкт редагування»**

Література: 1, 2, 5, 7, 9,10, 11. 12, 13.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Документація ХДАК щодо політики дотримання академічної доброчесності. / Documentation of the Academy on the policy of academic integrity.	6
2	Мовні засоби наукового стилю. / Language tools of scientific style.	10
3	Основні властивості наукового знання. Моделювання наукового знання. / Basic properties of scientific knowledge. Scientific knowledge modeling.	14
4	Репрезентаційні й аргументаційні форми мовлення в академічній комунікації, їх типи та особливості. / Representational and argumentative forms of speech in academic communication, their types and features.	10
5	Способи і засоби досягнення точності, послідовності, зрозумілості. Аналіз і синтез матеріалу. / Ways and means to achieve accuracy, consistency, clarity. Analysis and synthesis of material.	10
6	Бібліографічний пошук. Оформлення бібліографічного опису джерела / Bibliographic search. Registration of the bibliographic description of a source	10
7	Редагування власних наукових текстів. / Editing your own scientific texts	20
	Разом	80

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

- 1) взаємодія, вступ у комунікацію, здатність бути зрозумілим та толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості – бесіди, моделювання комунікативних ситуацій;
- 2) знання, розуміння та дотримання етичних принципів професійної діяльності дослідника – тестування, поточне опитування, моделювання практичних комунікативних ситуацій професійного спілкування;
- 3) демонстрація соціально відповідальної та свідомої поведінки, слідування гуманістичним та

демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності – презентації та виступи на наукових та офіційно-ділових заходах, групова дискусія, підготовка текстів наукового стилю мовлення (план, тези, конспект, анотація, реферат, рецензія, відгук, стаття);

- 4) здійснення процедур удосконалення наукових текстів різних жанрів – реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- 5) підсумкова та екзаменаційна контрольна робота.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Англійська мова: академічне письмо» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового та екзаменаційного кредиту:

Методи навчання

Система методів проблемно-розвиваючого викладання, пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, імітаційне навчання (використання ігрових методів); контекстне навчання (інтеграція різних видів діяльності здобувачів: навчальної, наукової, практичної; створення умов, максимально наближених до реальних).

Лекції, лекції-візуалізації, інтерактивні лекції, практичні заняття з поясненням теорії та виконанням евристичних практичних завдань, розвиваюче навчання із застосуванням діалогічного методу, ділові ігри (відтворення комунікативних професійних ситуацій, пошук способів розв'язання складних комунікативних ситуацій за допомогою набору етикетних формул, оформлювання ділової фахової документації), роз'яснення та інструкції до практичних завдань, мозковий штурм; евристичні бесіди; контекстне навчання; робота в Інтернеті, самостійна робота, написання рефератів, метод проектів; case-study. На практичних заняттях застосовуються метод дискусії, метод розгорнутої бесіди, метод розв'язання проблемних ситуацій, метод самоконтролю. Також одним з найбільш ефективних шляхів формування комунікативної компетенції засобом активізації навчання є метод рольових та ділових ігор, який дозволяє безпосередньо включити процес навчання іноземним мовам до моделі майбутньої наукової діяльності аспірантів; письмове опитування; диспут на тему або обговорювання питань з поданої тематики у формі діалогічного спілкування учасників; дискусійні слухання, де висловлюються різноманітні точки зору малих груп з питання, яке було подане на індивідуальне чи самостійне опрацювання; кейси – моделювання реальних ситуацій, засоби їх вирішення; «мозкова атака» – завдання-експромт для вирішення на місці; рецензування відповіді як вид усної мови – визначення критеріїв оцінювання публічного виступу.

Форми контролю

Під час навчання одним із важливих моментів є оцінювання критеріїв знань студентів.

До контрольних заходів належать поточний та підсумковий (семестровий) контролю, які проводяться з метою оцінювання результатів на певному етапі навчання:

1. Поточний контроль:

- а) опитування під час практичних занять;
- б) лексико-граматичне тестування;
- в) оцінювання домашніх завдань.
- г) проведення підсумкових контрольних робіт на практичних заняттях;

2. Підсумковий контроль:

- а) у процесі заліку;
- б) проведення іспиту з курсу.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточна успішність							С/р	Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	включена в бали за теми	40	100
5	5	10	10	10	10	10			

Розподіл балів за формами контролю.

- виконання практичного завдання — 1–3 бали;
- усне опитування — 1–2 бали;
- письмове тестування — 1–3 бали;
- підготовка та виступ з рефератом — 1–3 балів.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю: 60 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1	Навчальні посібники, підручники	1-7
2.	Силабус	1-7
3.	Зразки офіційно-ділових та наукових текстів для практичних занять	1-7
4.	Засоби підсумкового контролю (тестові завдання для підсумкового контролю, контрольні роботи)	1-7

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання	Кількість балів
	іспит
Здобувач вищої освіти глибоко засвоїв програмний матеріал в усіх видах мовленнєвої діяльності, вільно володіє ним, послідовно і логічно викладає його, тісно ув'язує теорію з практикою, правильно обґрунтовує прийняття рішення, уміє самостійно узагальнити і викласти суть розглянутої проблеми, не відчуває труднощів з відповідями при зміні завдань. Із загального обсягу здобувач правильно виконує 90-100 % завдань.	35–40

Здобувач вищої освіти в повному обсязі опанував матеріал, але зробив декілька незначних помилок. Демонструє високий рівень розуміння та узагальнення матеріалу (кількість вірних відповідей складає 80-89%). Може правильно застосувати теоретичні положення під час вирішенні практичних завдань, але потребує додаткових запитань і уточнення окремих відповідей. Уміє правильно вибирати та вживати лексичні та граматичні одиниці в аналізованих та продюгованих наукових текстах. Правильно розуміє логічні зв'язки у тексті, але допускає помилки щодо виокремлення певних лексико-стилістичних особливостей наукового тексту	31–34
Здобувач вищої освіти в повному обсязі опанував матеріал теми. Демонструє достатній рівень розуміння та узагальнення матеріалу (кількість вірних відповідей 65- 79%). Уміє вибирати та вживати лексичні та граматичні одиниці в аналізованих та продюгованих наукових текстах, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з розумінням наукового тексту. Виокремлює науковий стиль тексту, але не вміє пояснити його лексико-стилістичні та граматичні особливості.	21–30
Здобувач вищої освіти не в повному обсязі опанував матеріал теми. Демонструє низький рівень розуміння та узагальнення матеріалу (має багато помилок, вірно виконано тільки 50-64% завдань). Робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрити логічні і зв'язки у тексті, не може виокремити та пояснити лексико-стилістичні та граматичні особливості аналізованих текстів. Наявні проблеми з розумінням тексту.	9–20
Здобувач вищої освіти в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (Наявні значні проблеми з розумінням тексту, вірно виконані завдання нижче 50 %, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).	1–8
Здобувач вищої освіти відсутній під час проведення підсумкового контролю	0

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Гончар О.В. English for Specific and Scientific Purposes: методичні рекомендації для здобувачів ОНСВО Доктор філософії (1 курсу). Харків : ХДАК, 2020. 36 с.
2. Academic Writing for Post-graduate Students : навч.-метод. посіб / А. О. Борисова [та ін.] Харків: ХДУХТ, 2017. 204 с.
3. Cambridge English for Scientists. Tamzen Armer. Series Editor: Jeremy Day (with audio CDs). Cambridge University Press. 2011.
4. English for Academics (Books 1-2). S. Bogolepova et al. – In collaboration with the British Council. – Cambridge University Press. 2015.
5. Dorothy E. Zemach, Lisa A. Rumisek. Academic Writing: from paragraph to essay. MacMillan Press. 2009.
6. How to get published – Elsevier. URL: https://www.elsevier.com/_data/assets/pdf_file/0004/91165/Get-Published-Quick-Guide.pdf
7. Winkler A.C., McCuen J.R. Writing the Research Paper/ a Handbook. San Diego, New York: Harcourt Brace Jovanovich Publishers, 2009. 284 p.
8. Англомовні елементи наукової праці: назва, анотація, резюме: A Practical Guide to Writing Research Paper Titles, Abstracts, Summaries : навчальний посібник / Харк. держ. акад. культури ; розробники : О. С. Частник, С. В. Частник. Харків : ХДАК, 2016. 78 с.
9. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник для студентів вищих навчальних закладів. 5-те вид., стереотип. Київ : Знання, 2006. 307 с.

Допоміжна

10. Gusak T. Modern English grammar in practice, Київ : ІНКОО, 2002.
11. Ніколенко А. Г. Speak up. Київ, 2003.
12. Великобританія: Лингвострановедческий словарь. Москва, 2000. 402 с.
13. Верба Г. В., Верба Л. В. Довідник з граматики англійської мови. Київ : «Освіта», 2003. 236 с.
14. Погожих Г. М. Англійська граматика в таблицях і схемах. Харків : «Торсінг плюс», 2008. 312 с.
15. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: Навч. посіб. Київ : Юніверс, 2002. 280 с.
16. Бадан А. А., Царьова С. О. Англійська мова для спеціальностей: економіка та інформаційні технології. Вінниця: Нова книга, 2004. 272 с.

Інтернет ресурси

17. Internet English Home. Oxford University Press. Internet English by Christina Gitsaki and Richard P. Taylor ... Welcome to the Internet English website ... URL : www.oup.com/elt/internet.english
18. Поради до написання анотації наукової статті англійською мовою. URL : lib.chdu.edu.ua/pdf/poradu_english.pdf
19. Професійна іноземна лексика. URL : nmetau.edu.ua/file/profesiyna_inozemna_leksika.doc
20. Abstract Project Uniwersytetu Jagiellońskiego. URL : www.abstract.jcj.uj.edu.pl

Словники

21. Англо-український словник. Склад М. І. Балла. Т.т. 1, 2. Київ : Вид-во «Освіта». 2016.
22. Карабан В. І. Посібник–довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. Київ – Кременчук, 2009.
23. M. Benson, E. Benson, R. Ilson The BBI Combinatory Dictionary of English. John Benjamins Publishing Company, Amsterdam/Philadelphia. Москва : Изд-во «Русский язык», 1990.
24. Alan V. Deardorff Deardorff's Glossary of International Economics. 21 Dec, 2001.

Інформаційні ресурси

25. <http://lib-hdak.in.ua> – сайт бібліотеки Харківської державної академії культури.
26. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
27. <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.